

HASTANE TEMİZLİĞİ

- **Amaç:** Hastane ortamından kaynaklanabilecek enfeksiyonları önlemek, hasta, hasta yakını ve hastane çalışanları için sağlıklı bir ortam oluşturmak amacıyla uyulması gereken temizlik kurallarını belirlemek ve uygulanmasını sağlamak

Temel İlkeler

- **Tüy bırakmayan temizlik bezleri tercih edilmelidir, bez ve kova renkleri kullanım alanına göre belirlenmelidir.**
- **Kirli bezle temizliğe devam edilmemeli, sık bez değiştirilmelidir.**
- **Kirlenen bezler sıcak su ve deterjanla yıkanıp kurutulduktan sonra kullanılmalıdır.**

**Ortak kullanım alanları:
pencere önleri, radyatörler,
elektrik düğmeleri,
asansörler, merdiven
korkulukları, kapı kolları,
refakatçi koltukları**

ALANLARA GÖRE BEZ VE KOVA RENKLERİ

Hasta yatağı,
sedye,
tekerlekli
sandalye, hasta
yemek masası,
hasta etajeri

Bölüm	Kova Rengi	Bez Rengi
Buzdolapları	Yeşil	Yeşil
İdari ofisler, bürolar, hemşire, doktor odaları	Beyaz	Beyaz
Hasta yatağı, sedye, tekerlekli sandalye, hasta yemek masası, hasta etejeri	Sarı	Sarı
Ortak kullanım alanları: pencere önleri, radyatörler, elektrik düğmeleri, asansörler, merdiven korkulukları, kapı kolları, refakatçi koltukları	Mavi	Mavi
Tuvaletler ve laboratuvar alanları	Kırmızı	Kırmızı

- **Toz alma dışında her tür temizlik işlemi sırasında uygun eldiven giyilmeli, işlem bitiminde eldiven çıkarılıp el hijyeni sağlanmalıdır.**
- **Ellerinde yara, çizik, vb. bulunan temizlik personeli toz alma işlemi sırasında steril olmayan temiz eldiven giymelidir.**

- **Eldivenli ellerle kapı kolu, telefon, masa, vb. yüzeylere temas edilmemelidir.**
- **Tuvalet temizliği için kullanılan eldivenler diğer alanların temizliğinde kesinlikle kullanılmamalıdır.**

Hastane Temizliğinde Eldiven Kullanımı

Alan	Eldiven Türü	Renk
Temizlik	Plastik	Kırmızı
Eysel Nitelikli Atık Toplama	Plastik	Sarı veya mavi
Tıbbi Atık Toplama	Kumaş üzerine kauçuk kaplı	Turuncu

Mop Seçimi ve Kullanımı

Mop Tipi	Kullanım Amacı
Mavi mop	Kuru süpürme
Beyaz mop	Nemli silme ve bakım
Saçaklı mop	Islak silme

- **Kuru süpürme ve bakım amaçlı moplama esnasında mop önünde kontrol edilemeyecek kadar fazla kir/materyal birikimi var ise çekçek ve faraş ile alınmalıdır.**
- **Mop, temiz alanda “S” şeklinde, kirli alanda düz hat üzerinde hareket ettirilerek temizlik yapılmalıdır.**
- **Mop ile temizlik yapılarak ilerlenirken temizlenmemiş alan bırakılmamalıdır.**

- **Kirli mop ile temizlik yapılmamalı, kirlenen moplar sıcak su ve deterjanla çamaşır makinasında yıkanıp kurutularak saklanmalıdır.**
- **Gün sonunda tüm moplar mutlaka sıcak su ve deterjanla çamaşır makinasında yıkanıp kurutularak saklanmalıdır.**
- **Saçaklı mop kullanımında zemin ıslak bırakılmamalı, kurulama işlemi yapılmalı ve kirlenme, kayma ve düşmeleri önlemek için uyarı levhaları konulmalıdır.**

Çift Kovalı-Presli Paspas Arabası Kullanımı

- **Paspas ilk kez kullanılıyor ise sıcak su ve deterjanla çamaşır makinasında yıkanarak havlarından arındırılmalıdır.**
- **Paspaslama için kullanılacak su ılık olmalıdır.**
- **Temiz su için mavi kova, kirli su için kırmızı kova kullanılmalıdır. Mavi kovaya uygun konsantrasyonda (Üretici Firma önerisine uygun olarak), kırmızı kovaya ise bunun yarısı kadar sıvı deterjan konulmalıdır.**

Çift Kovalı-Presli Paspas Arabası Kullanımı

- **Paspas S şeklinde hareket ettirilmeli, zeminden mümkün olduğunca uzaklaştırılmadan temizlik yapılmalıdır.**
- **Kirli paspasla temizlik yapılmamalı, kirlenen paspas önce kırmızı kovada kirinden arındırılmalı, sonra mavi kovada yıkanmalı, sıkma presi kırmızı kova üzerine çevrilerek sıkma işlemi yapılmalıdır. Bu işlemi takiben paspas sıcak su ve deterjanla çamaşır makinasında yıkanıp kurutulduktan sonra tekrar kullanıma sokulmalıdır.**

Çift Kovalı-Presli Paspas Arabası Kullanımı

- **Gün içinde kullanılan tüm paspaslar, gün sonunda sıcak su ve deterjanla çamaşır makinasında yıkanıp kurutulduktan sonra tekrar kullanıma sokulmalıdır.**
- **Islak paspasla silinen alanlar kuru mop ile hemen kurulanmalı, paspaslama işlemi sırasında kirlenme, kayma ve düşmeleri önlemek için uyarı levhaları konulmalıdır.**

Hastane Temizliğinde Risk Sınıflaması ve Farklı Alanların Temizliği

- **Yüksek riskli alanlar:**
  - Ameliyathane, hemodiyaliz, enfeksiyon kontrol komitesi tarafından belirlenen özel alanlar (İzolasyon odaları, Otopsi salonu, Doğumhane vb.)
- **Orta riskli alanlar:**
  - Laboratuvarlar, hasta odaları, mutfak
- **Düşük riskli alanlar:**
  - Hemşire, doktor odaları, ofisler, koridorlar ve depolar

Risk Düzeyi	Hastane Bölümü	Uygun Temizlik
YÜKSEK RİSKLİ ALANLAR	Ameliyathane, hemodiyaliz, Enfeksiyon kontrol komitesi tarafından belirlenen özel alanlar (izolasyon odaları, otopsi salonu, Doğumhane vb.)	Temizlik + dezenfeksiyon
ORTA RİSKLİ ALANLAR	Laboratuvarlar, hasta odaları (banyo ve tuvaletler dahil),mutfak	Temizlik*
DÜŞÜK RİSKLİ ALANLAR	Hemşire, doktor odaları (banyo ve tuvaletler dahil), ofisler, kafeterya, koridorlar ve depolar	Temizlik*

*Yüzeylerin vücut sıvı ve salgıları ile kirlenmesi durumunda temizliğe ek olarak dezenfeksiyon sağlanmalı

- **Kat arabasında gerekli tüm temizlik malzemelerinin bulunup bulunmadığı kontrol edilmelidir (kuru temizlik mopları ve dispenser'ları, sıvı deterjan, ovma amaçlı temizlik maddesi, yeterli miktarda temiz sarı, kırmızı ve mavi temizlik bezleri, tuvalet fırçası, çekçek, faraş, kova, eldiven vb.).**
- **Eksik malzeme varsa temizliğe başlamadan önce tamamlanmalıdır.**

- **Odadaki (banyo/tuvalet dahil) çöp kovalarının içinde bulunan çöp poşetleri oda dışına çıkarılarak ağzı bağlandıktan sonra servise ait büyük çöp bidonuna taşınmalıdır.**
- **Çöp kovası kirlenmiş ise yıkanarak temizlenmeli ve kurulmalıdır.(Pazartesi,Çarşamba,Cuma)**
- **Oda temizliği toz kalkmayacak şekilde yapılmalıdır.**
- **Temizlik her zaman temiz alandan kirli alana doğru yapılmalıdır.**

- **Oda zemini çekçek ve faraş ile kaba kirlerden arındırılmalı, kesinlikle fırça veya süpürge kullanılmamalıdır.**
- **Odadaki tüm yüzeylerin (pencere önleri, radyatörler, yemek masası, etajer, vb.) tozu alınmalıdır.**
- **Oda zemini temiz alandan başlayarak yatak altları dahil olacak şekilde kapıya doğru paspaslanmalı ve hemen kuru mop ile kurulanmalıdır**

- **Kan ve vücut sıvıları ile kirlenme olmadığı sürece temizlik su ve sıvı deterjanla yapılmalıdır.**
- **Kapı kolları sıvı deterjanla yıkanmış bez ile silinmeli ve kurulanmalıdır.**
- **Banyo ve tuvaletlerin temizliği en sona bırakılır.**
- **Kirli mop kat arabasındaki kirli bölümüne konular ve temiz bir mopla banyo/tuvalet zeminindeki atıklar uzaklaştırılır.**

- **Lavabo ve kenarları su ve sıvı deterjan veya ovma maddesi ile temizlenir.**
- **Aynı bez yıkandıktan sonra lavabo arkasındaki duvar silinir.**
- **Lavabo aynası mavi bez kullanılarak cam temizleme maddesi ile silinmelidir.**
- **Silinen tüm yüzeyler önce durulanıp ardından kurulanmalı kesinlikle ıslak bırakılmamalıdır.**

- **Tuvalet temizliği için önce sifon çekilmeli, klozet içerisi sıvı deterjan veya ovma maddesi dökülerek tuvalet fırçası ile fıralanmalı, klozet çevresi ayrı bir temizlik bezi ile sıvı deterjan veya ovma maddesi kullanılarak silinmelidir. Silme işlemini bitince durulama yapılmalı ve ıslak alanlar kurulanmalıdır.**
- **Yer süzgeci su tutularak kaba kirlerinden arındırılır.**
- **Tüm zemin oda temizliğinde kullanıldıktan farklı bir paspas ile kapıya doğru silinir ve kurulanır.**

- **Sıvı sabun kaplarının üstüne ekleme yapılmamalıdır. Boşalan sabunluk yıkanıp kurutulduktan sonra tekrar doldurulmalıdır.**
- **Tuvalet temizliğinde kullanılan bezler (mop, paspas dahil) gün sonunda sıcak su ve deterjanla çamaşır makinasında yıkanmadan ve kurutulmadan kesinlikle başka bir alanda kullanılmamalıdır**

- **Oda/Ofis temizliği tamamlandıktan sonra çekçek ve faraş ile koridorda bulunan kaba kirler uzaklaştırılır, tüm eşyaların (sekreter masası, oturma grubu, duvar bandı, tablolar, vb.) tozu alınır, su ve sıvı deterjan ile zemin paspaslanır ve kurulanır. Koridor temizliğinde hasta odası ve ofislerde kullanılandan farklı paspas ve kuru mop kullanılmalıdır.**
- **Eksitus veya taburcu olan ya da başka bir servise devrolan hastanın ardından günlük temizlik işleminin tüm basamakları uygulanmadan yeni hasta kabul edilmez.**

- **Ameliyathane dışındaki yüksek riskli alanlarda [Yoğun Bakım Üniteleri (YBÜ), hemodiyaliz, izolasyon odaları, vb.] günlük temizliğe ek olarak yerler ve elle sık teması olan tüm yüzeyler (etajer, monitör ve ventilatör yüzeyleri, yemek masası, desk, musluk başı, kapı kolu, yatak kenarları, vb.) dezenfekte edilir.**
  - **Temizlik + dezenfeksiyon işlemi sabah saatlerinde bir kez yapılır, her kirlenme olduğunda ve her hasta değişiminde tekrarlanır.**

- **Yüksek riskli alanlar için kullanılan tüm temizlik bezleri (paspas, mop, toz bezi, vb.) alana/odaya özel olmalıdır.**
- **Su ve deterjanla temizlik yapılan alanlarda her üç odada bir temizlik solüsyonu değiştirilmelidir. Yoğun kirlenme meydana gelmişse daha sık solüsyon değişimi yapılmalıdır.**
- **Tüm temizlik bezleri (paspas, mop, toz bezi, vb.) kirlendikçe değiştirilmeli, kirli bezle temizlik işlemine devam edilmemelidir.**
- **Kirlenen temizlik bezleri bekletilmeden çamaşır makinasında sıcak su (>60°C) ile yıkanarak kurutulmalıdır.**

Hastane Ortamında Bulunan Diğer Yüzeylerin Periyodik Temizliği

Malzeme/Yüzey	Temizlenme Sıklığı	Nasıl Temizlenecek?
Sedye Tekerlekli sandalye Acil arabası Çamaşır arabası Serum askıları	Günde en az bir kez ve kirlendikçe	Su ve deterjanla silinmeli
Mobilyalar	Günde bir kez Ayda bir kez	Toz alma Su ve deterjanla silinmeli
Camlar	Haftada bir kez	Cam temizleme maddesi ile silme ve kurulama
Perdeler	Haftada bir kez Kirlendikçe	Kuru vakum Yıkama
Duvarlar	Gerekli görüldükçe	Su ve uygun deterjanla silinmeli
Tavanlar	Ayda iki kez	Kuru vakum

Malzeme/Yüzey	Temizlenme Sıklığı	Nasıl Temizlenecek?
Tavan lambaları	Haftada bir kez Ayda bir kez	Toz alma Nemli bezle silme
Radyatörler	Günde bir kez Haftada bir kez	Toz alma Fırçalama
Ahşap bölgeler	Günde bir kez	Toz alma
Zemin	Kirlendikçe	Su ve uygun deterjanla silinmeli
Halı	Kirlendikçe	Su ve uygun deterjanla silinmeli
Baca kapakları Havalandırma boşlukları	Ayda bir kez	Mekanik temizlik ve kuru vakum uygulama
Teras ve çatı	Haftada bir kez	Süpürme ve yıkama

- **Gerekli görülen durumlarda periyot beklenmeden temizlik yapılır.**
- **Yüzeylerde kan ve vücut sıvıları ile kirlenme var ise temizliğe ek olarak dezenfeksiyon yapılır.**
- **Kirli çamaşır arabaları günde en az bir kez temizlenmeli ve dezenfekte edilmelidir.**

TEŞEKKÜRLER